

Psychiatrische ziekten en kinderwens

Auteurs: ErasmusMC en Erfocentrum

Vraag advies vóórdat u zwanger wordt

Heeft u een psychiatrische ziekte (gehad) en heeft u een kinderwens, dan kunt u het beste vóórdat u zwanger wordt een gesprek hebben met uw verloskundige, gynaecoloog, huisarts of psychiater. U kunt dan samen met uw hulpverlener uitzoeken wat voor maatregelen u kunt treffen om ervoor te zorgen dat u de zwangerschap en bevalling met zo min mogelijk psychische klachten doorkomt.

Of en de mate waarin psychische klachten gevolgen hebben voor de zwangerschap verschilt van persoon tot persoon.

De toekomstige moeder

Zwangerschap beschermt niet tegen het optreden van psychische klachten. Ongeveer 5 tot 10% van de vrouwen heeft dermate ernstige psychische klachten tijdens de zwangerschap of na de bevalling dat professionele hulp nodig is. Vrouwen die eerder een psychiatrische ziekte hebben doorgemaakt, hebben een verhoogde kans dat deze tijdens of na de zwangerschap terugkeert. Dit geldt helemaal als er eerder sprake was van een postpartum depressie (in de volksmond ook wel 'postnatale depressie') of een postpartum psychose. Vrouwen met een bipolaire stemmingsstoornis (ook wel 'manisch-depressieve stoornis') of een familielid met een bipolaire stemmingsstoornis hebben een extra verhoogd risico om na de bevalling psychotisch te worden.

Omdat zwangerschap en het krijgen van een kind door de omgeving meestal als een positieve gebeurtenis wordt gezien, kan het voor vrouwen die psychische klachten hebben moeilijk zijn om deze bij uzelf te herkennen en hier hulp voor te vragen. Toch doet u er goed aan als u bij uzelf merkt dat u niet van de (toekomstige) zwangerschap kunt genieten dit met uw arts, verloskundige of gynaecoloog te bespreken. Zij kunnen samen met u uitzoeken waar u op dit moment het meest mee geholpen bent.

De zwangerschap en de baby

Een psychiatrische ziekte tijdens de zwangerschap of na de bevalling kan een gezondheidsrisico zijn voor de zwangerschap en de baby. Dit geldt mogelijk ook als u psychiatrische medicatie gebruikt (bijv. antidepressiva, antipsychotica, kalmeringsmiddelen of slaapmiddelen) en daardoor momenteel geen psychische klachten heeft.

Wij raden u aan om uw zwangerschapswens te bespreken met uw arts, verloskundige of gynaecoloog. Indien nodig kunnen maatregelen worden genomen om de zwangerschap en het kraambed zo goed mogelijk te laten verlopen.

Ook als u ooit een psychiatrische ziekte heeft gehad en momenteel geen klachten hebt of medicatie gebruikt, is het verstandig dit met uw arts, verloskundige of gynaecoloog te

bespreken. De kans op herhaling van een psychiatrische ziekte na de bevalling is vergroot en er zijn mogelijkheden om een terugval te voorkomen.

Andere belangrijke punten voor het gesprek met uw arts

- Indien u psychiatrische medicatie gebruikt, geef dit dan aan bij uw arts, verloskundige of gynaecoloog. Ook medicijnen die u af en toe gebruikt zoals kalmeringsmiddelen of slaapmiddelen vallen hieronder.
- Bespreek (liefst voordat u zwanger wordt) welke medicijnen u tijdens de zwangerschap en bij borstvoeding kunt blijven gebruiken.
- Indien u in het verleden behandeld bent vanwege een psychiatrische ziekte of als u familieleden heeft die behandeld zijn vanwege een psychiatrische ziekte, geef dit dan ook aan bij uw arts, verloskundige of gynaecoloog. Ook als u momenteel geen psychische klachten meer heeft en geen psychiatrische medicatie gebruikt.
- Indien u momenteel onder behandeling bent voor een psychiatrische ziekte, is het belangrijk dat er goede afspraken bestaan tussen de arts, verloskundige, of gynaecoloog en de psychiater of psycholoog.
- Het is belangrijk dat er goede afspraken zijn gemaakt over de zorg en de opvang in de periode na de bevalling. In sommige gevallen is het aan te bevelen om van te voren een indicatie te krijgen voor een klinisch kraambed op psychiatrische gronden. U kunt dit met uw arts, verloskundige of gynaecoloog bespreken.
- Het is van belang dat alle betrokken hulpverleners gezamenlijk een behandelplan in uw dossier opnemen. Alle afspraken over de begeleiding bij het zwanger worden, zwangerschap, bevalling en kraamperiode komen hierin bij elkaar te staan. Een gynaecoloog kan een dergelijk behandelplan opstellen. Wij raden u aan om hier zelf op aan te dringen.

Meer informatie

- www.lkpz.nl
Landelijk Kenniscentrum Psychiatrie en Zwangerschap. Informatie voor behandelaren en patiënten, o.a. over zwangerschapsgerelateerde psychiatrische ziekten, behandelmogelijkheden en een zelftest voor het vaststellen van psychische problemen tijdens of na de zwangerschap.
- www.psychischegezondheid.nl
Algemene informatie over de meeste psychiatrische ziekten van het Fonds voor Psychische Gezondheid.

Laatste update

28 mei 2009

Bron

Deze tekst is tot stand gekomen in samenwerking met dr. M. P. van den Berg en prof.dr. E.A.P. Steegers.